

Lokal Undervisningsplan
Grundforløb 2 SSH og SSA
august 2026

Minervavej 1
3700 Rønne

Indhold

Indledning	3
Grundforløbets uddannelsesstruktur, varighed og fag.....	3
Studieunderstøttende aktiviteter på tværs af hold og uddannelsesforløb	4
Bevægelse i undervisningen	4
Uddannelsesspecifikt fag.....	4
Grundfag - obligatoriske	7
Valgfag.....	10
Certifikatfag	12
Bedømmelser og prøver:	13
Grundforløbsbevis:	13
Links til lovgrundlag mm	14

Indledning

Denne lokale undervisningsplan beskriver grundforløbets anden del rettet mod hovedforløbet for uddannelsen til enten Social- og Sundhedshjælper eller Social- og Sundhedsassistent på Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole. Uddannelsesplanen er skrevet med afsæt i de lovmæssige krav til uddannelsen og i samarbejde med det lokale uddannelsesudvalg.

Som udgangspunkt vælger du uddannelsesretning inden start på grundforløbet.

Grundforløbets uddannelsesstruktur, varighed og fag

Grundforløbet er tilrettelagt som et praksisnært uddannelsesforløb, der har en varighed på 20 uger, som er skemalagt med i gennemsnit 35 lektioner (26 klokketimer). Dertil kommer fordybelse, forbedelse og hjemmearbejde. Din arbejdstid er i gennemsnit på 37 timer om ugen.

Undervisningen er delt op i følgende fag:

- Uddannelsesspecifikt fag.
- Obligatoriske grundfag: Dansk D og Naturfag E.
- Valgfag.
- Certifikatfagene Førstehjælp og Brand.

Det er en forudsætning for at kunne gå videre på hovedforløbet til enten Social- og Sundhedshjælper eller Social- og Sundhedsassistent, at du består det uddannelsesspecifikke fag, de obligatoriske grundfag samt certifikatfagene.

Varigheden af de forskellige fag er fordelt som følger:

Fag type og navn	Varighed
Uddannelsesspecifikt fag	65-66 dage i alt inkl. eksamen
Grundfag - obligatoriske:	
Dansk D	10 dage
Naturfag E	10 dage
Grundfagseksamen (dansk, naturfag eller engelsk)	1-2 dage
Valgfag:	
Engelsk E	10 dage
Kultur, sansning og udtryk	10 dage
Certifikat fag:	
Førstehjælp	2 dage
Elementær brandbekæmpelse	1 dag

Studieunderstøttende aktiviteter på tværs af hold og uddannelsesforløb

Jævnligt mødes holdene på tværs i SOSU/PA-lab. Formålet er, at du indgår i studieunderstøttende aktiviteter, der styrker din læring og giver mulighed for faglig fordybelse.

Bevægelse i undervisningen

Som en integreret del af undervisningen indlejres bevægelse i hverdagen. Dette sker både som en pædagogisk metode til at fremme læring og som et sundhedsfremmende tiltag, der understøtter din fysiske og mentale trivsel. Gennem varierede aktiviteter og bevægelsespåuser styrkes koncentration, motivation og fællesskab.

Uddannelsesspecifikt fag

Nedenfor er en kort beskrivelse af det uddannelsesspecifikke fags kompetencemål, undervisningens indhold og metode samt den løbende evaluering over din læring:

Fag	Uddannelsesspecifikt fag
Formål	Du tilegner dig faglige, personlige og praktiske kompetencer, du skal bruge for at kunne starte på hovedforløbet til hhv. social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistent. Du bliver introduceret til arbejdsområdet samt værdier og etik inden for sundheds- og omsorgsarbejdet. For nogle af jer hjælper Grundforløb 2 også med at afklare, om det er SOSU-vejen, du vil gå, og hvilken af de to retninger du ønsker.
Kompetencemål målrettet Social- og Sundhedshjælperuddannelsen	Eleven kan som SSH-elev efter endt GF2 forløb på begynder niveau: 1) i kendte situationer yde omsorg, pleje og praktisk hjælp til borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse ud fra enkle etiske refleksioner over borgerens selvbestemmelsesret, intimsfære og blufærdighed. 2) i kendte situationer medvirke til at skabe relationer, samt understøtte rehabilitering, guidning og vejledning af borgeren til mestring af eget liv, samt inddrage enkle faktorer, der fremmer og hæmmer motivationen for egenomsorg. 3) kan gengive kroppens opbygning, organsystemer og basale funktioner, samt i kendte situationer videregive observationer og handle fagligt relevant på livsstilsrelaterede sygdomme og de hyppigst forekommende symptomer på demens. 4) i kendte situationer medvirke til at afbryde smitteveje og reflektere over enkle måder at overholde hygiejniske retningslinjer.

	5) medvirke til at igangsætte enkle sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende aktiviteter, samt reflektere over kost og motions betydning for livskvalitet, fysisk, psykisk og social sundhed for en udvalgt målgruppe. 6) i kendte situationer redegøre for ergonomiske principper, regler om sikkerhed og arbejdsmiljø, samt deltage i forflytninger med og uden velfærdsteknologiske hjælpemidler, samt i enkle situationer reflektere over egenomsorg i jobudøvelsen. 7) i kendte situationer medvirke i samarbejdet med professionelle samarbejdspartnere og anvende udvalgte metoder til kommunikation med borgere, pårørende og professionelle for at forebygge vold og konflikter. 8) deltage i enkel faglig kommunikation, samt anvende sundhedsfaglige begreber og på baggrund af observationer i kendte situationer medvirke ved faglig dokumentation i digitale kommunikations- og dokumentationssystemer. 9) redegøre for social- og sundhedsvæsnets opbygning og social- og sundhedshjælperens rolle, samt gengive de mest almindelige rettigheder og pligter som fagperson. 10) i enkle situationer vejlede borgeren i at opnå digital kontakt til offentlige myndigheder med fokus på beskyttelse af borgerens digitale data. 11) udvise empati for målgruppen og reflektere over enkle etiske dilemmaer i jobudøvelsen.
Kompetencemål målrettet Social- og Sundhedsassistentuddannelsen	Eleven kan som SSA-elev efter endt GF2 forløb på begynder niveau: 1) i kendte situationer yde omsorg, sygepleje og praktisk hjælp til borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse ud fra enkle etiske refleksioner over borgerens selvbestemmelsesret, intimsfære og blufærdighed. 2) medvirke til at igangsætte enkle sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende aktiviteter, samt reflektere over kost og motions betydning for livskvalitet, fysisk, psykisk og social sundhed for en udvalgt målgruppe. 3) i kendte situationer redegøre for ergonomiske principper, regler

	om sikkerhed og arbejdsmiljø, samt deltage i forflytninger med og uden velfærdsteknologiske hjælpemidler, samt i enkle situationer reflektere over egenomsorg i jobudøvelsen. 4) redegøre for social- og sundhedsvæsnets opbygning og social- og sundhedsassistentens rolle, samt gengive de mest almindelige rettigheder og pligter som fagperson. 5) gengive fysiske, mikrobiologiske og kemiske faktorer, der påvirker hygiejnen, herunder temperatur, eksponentiel vækst samt syre- og basebalance. 6) medvirke til sammensætning af kost til målgruppen ud fra statistik og udregning af energibehov og -forbrug, under hensyntagen til målgruppens behov for vitaminer og næringsstoffer. 7) gengive udvalgte kemiske stoffers opbygning og egenskaber samt deres betydning for kemikaliesikkerheden. 8) i enkle situationer vejlede og inddrage borgeren i at opnå digital kontakt til offentlige myndigheder med fokus på beskyttelse af borgerens digitale data. Eleven kan som SSA-elev efter endt GF2 forløb på rutineret niveau: 1) redegøre for kroppens opbygning, organsystemer og basale funktioner, samt videregive observationer og handle fagligt relevant på hyppigst forekommende livsstilsrelaterede sygdomme og de hyppigst forekommende symptomer på demens i kendte situationer. 2) i kendte situationer indgå i relationer, samt understøtte rehabilitering, guidning og vejledning af borgeren til mestring af eget liv samt inddrage enkle faktorer, der fremmer og hæmmer motivationen for egenomsorg. 3) i kendte situationer varetage afbrydelse af smitteveje og reflektere over enkle måder at overholde hygiejniske retningslinjer. 4) i kendte situationer indgå i samarbejdet med tværprofessionelle samarbejdspartnere og anvende udvalgte metoder til kommunikation med borgere, pårørende og professionelle for at forebygge vold og konflikter.
--	---

	5) deltage i enkel faglig kommunikation og anvende sundhedsfaglige begreber og på baggrund af observationer i kendte situationer indgå i faglig dokumentation i digitale kommunikations- og dokumentationssystemer. 6) udvise empati for målgruppen og reflektere over enkle etiske dilemmaer i jobudøvelsen.
Indhold	• Introduktion til uddannelsen • Kommunikation • Rehabilitering • Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse • Velfærdsteknologi • Samarbejde og konflikt • Ergonomi og hygiejne
Metode	Forløbet foregår som en vekselvirkning mellem skoleophold og virksomhedsforlagt undervisning. På skoleopholdet er undervisningen helhedsorienteret og praksisbaseret med varierede arbejdsformer, der styrker din læring. For at fremme forståelsen af praksis arbejdes med projekter og cases fra erhvervsfaget. Undervisningen veksler desuden mellem alt fra gruppearbejde, simulation, rollespil, fremlæggelser og oplæg. Hver enkelte elev får, som læringsredskab undervejs i uddannelsen, en personlig uddannelsesplan. Den bruges til at dokumentere dine mål med uddannelsen, med henblik på at styrke helheden og sammenhængen i dit uddannelsesforløb. Du formulerer dine personlige læringsmål i denne, og kontaktlæreren kan understøtte dig i formuleringen af læringsmålene. Under den virksomhedsforlagte undervisning følger du en faglært medarbejder i dennes praksis.
Løbende evaluering	Du bliver undervist i hvordan man giver feedback, og I vil, igennem grundforløbet, øve jer i at give feedback til hinanden. Underviser vil løbende give mundtligt feedback. Du vil få en mundtlig og skriftlig feedback af vejleder, under den virksomhedsforlagte undervisning.

Grundfag - obligatoriske

Hvis du i forvejen har bestået et eller flere af de obligatoriske grundfag på de givne niveauer, skal du stadigvæk følge undervisningen, da den er rettet mod professionen som social- og

sundhedshjælper/social- og sundhedsassistent. Du får dog ikke standpunktskarakter og skal heller ikke til eksamen i faget.

Nedenfor er en kort beskrivelse af formål og mål med grundforløbets obligatoriske grundfag:

Dansk D - obligatorisk	
Formål	Du styrker din evne til at bruge det danske sprog i dit arbejde, uddannelse, samfund og dagligdag. Der arbejdes med genkendelse, sprog- og tekstforståelse for at styrke din evne til at analysere, hvordan forskellige teksttyper formidler deres budskab og påvirker modtageren. Du vil få styrket dine evner til at: - kommunikere hensigtsmæssigt, professionelt og etisk med borgere, kolleger og andre fagpersoner. - analysere tekster der især relaterer sig til sundhedssektoren, samt fagligt relevante problemstillinger.
Faglige mål - Kommunikation	1. kan kommunikere reflekteret i komplekse almene og erhvervsfaglige situationer med brug af relevante tale-, lytte- og samtalestrategier i forhold til formål og situation, 2. kan diskutere og kommunikere hensigtsmæssigt i samarbejde og samvær med andre og reflektere over forskellige former for kommunikation, 3. kan vælge og anvende it og multimodale medier hensigtsmæssigt og reflekteret til kommunikation, informationssøgning og formidling, 4. kan skelne mellem, reflektere over og vurdere virksomheders interne og eksterne kommunikation, 5. kan forklare sproglige normer i diverse kontekster indenfor erhverv, uddannelse og samfund.
Faglige mål - Læsning	1. kan læse, forstå og diskutere teksters betydning i almene og erhvervsmæssige sammenhænge og anvende relevante læsestrategier i forhold til læseformål, teksttype og kontekst, 2. kan gennemføre målrettet og kritisk informationssøgning med relevans for erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag, 3. kan ud fra læseformål, kontekst og kendskab til teksttyper forberede, gennemføre og redegøre for læsning af relevans for erhverv, uddannelse og samfund og efterfølgende diskutere disse læsninger.

Faglige mål - Fortolkning	1. kan forholde sig til kultur, sprog, erhverv og uddannelse gennem analyse og diskussion af tekster, 2. kan vælge og analysere diverse tekster, som er relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag og anvende relevante analysemodeller, 3. kan tolke og/eller uddrage relevant betydning af tekster, relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag, på grundlag af analyse og diskutere tolkningen, 4. kan reflektere over og vurdere tekster relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse.
Faglige mål - Fremstilling	1. kan anvende relevante skrivestrategier og udtrykke sig forståeligt og varieret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation, 2. kan planlægge, forberede og fremstille formelt korrekte skriftlige og mundtlige tekster ved brug af teksttyper, der er relevante i forhold til emner og kontekster inden for erhverv, uddannelse og samfund og dagligdag, 3. kan sammenligne og gå i dialog om erhverv og uddannelse om egne og andres skriftlige produkter, herunder skriveformål, målgruppe, genre og sprog, 4. kan vælge og anvende hensigtsmæssige repræsentationsformer med relevans for erhverv og uddannelse.

Naturfag E - obligatorisk	
Formål	Du får indsigt i principper og metoder inden for teknik, miljø og sundhed samt forudsætninger for at kunne arbejde med naturfaglige emner, der findes inden for SOSU-området. Du opnår en større forståelse af naturfagenes betydning for den teknologiske udvikling og dens påvirkning af mennesket, erhverv og samfund.
Faglige mål	1. forstår naturfaglige begreber og modeller, og kan forklare erhvervsfaglige problemstillinger med naturfagligt indhold, 2. har kendskab til matematiske udtryk og kan udføre for enkle beregninger i sammenhæng med det naturfaglige arbejde, 3. kan arbejde selvstændigt med simple eksperimenter,

	4. kan arbejde sikkerhedsmæssigt korrekt med udstyr og kemikalier, 5. kan diskutere fagets betydning for den teknologiske udvikling og for dets påvirkning af mennesket, erhverv og samfund, 6. kan anvende relevante digitale informationskilder og værksøjer, 7. kan dokumentere og formidle resultater af sit arbejde med naturfaglige emner.
--	--

Valgfag

På grundforløbet skal du vælge at tage enten grundfaget Engelsk E eller valgfaget Kultur, sansning og udtryk.

Du anbefales af tage grundfaget Engelsk E, hvis du på et senere tidspunkt ønsker at læse videre.

Nedenfor er en kort formåls- og målbeskrivelse af de to valgfag:

Engelsk E (grundfag)	
Formål	I SOSU-arbejdet er det vigtigt at kunne tale med mange forskellige mennesker. Nogle borgere og pårørende taler ikke dansk, men forstår engelsk. Derfor er det godt at kunne forklare ting som pleje, medicin og daglige rutiner på engelsk. Engelsk er også et fælles sprog som kan bruges, når man arbejder med kolleger fra andre lande. Mange faglige tekster, instruktioner og videoer er på engelsk, så det er en fordel at kunne søge og forstå information på engelsk. I engelsk arbejder vi også med kulturforståelse. Når man forstår både sproget og kulturen, bliver det lettere at vise respekt og give god omsorg.
Faglige mål - Kommunikation	Undervisningens mål er, at du kan 1. forstå hovedindholdet af talt engelsk om udvalgte emner, 2. forstå hovedindholdet af skrevne engelske tekster om udvalgte emner, 3. udtrykke sig mundtligt med en vis præcision i et sammenhængende sprog med afgrænset ordforråd inden for udvalgte afgrænsede emner, 4. redegøre mundtligt for indholdet af de væsentlige informationer i udvalgte teksttyper,

	5. redegøre for et forberedt stofområde, 6. deltage i samtaler og diskutere alsidige emner, 7. udtrykke sig skriftligt med præcision og i et sammenhængende sprog tilpasset emner og kontekster, 8. anvende og bearbejde viden og informationer skriftligt indenfor alsidige emner, tekster og situationer, 9. anvende multimodale medier til at kommunikere selvstændigt mundtligt og skriftligt.
Faglige mål – Kommunikationsstrategier	Undervisningens mål er, at du kan afprøve og anvende 1. enkle lytte- og læsestrategier hensigtsmæssigt i forhold til teksttype, situation og formål, 2. hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder kan bruge omskrivninger, overbegreber og synonymer, 3. skrivestrategier efter skriveformål, herunder afprøve og anvende viden om skriveprocessens faser, 4. fagets hjælpemidler hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd, grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning og tekstproduktion, 5. informationer og kilder, selvstændigt og kritisk
Faglige mål - Sprogbrug og sprogtilenelse	Undervisningens mål er, at du kan 1. anvende et præcist og afgrænset ordforråd inden for udvalgte emner, 2. udtale engelsk klart, tydeligt og præcist med et afgrænset og veldefineret ordforråd inden for udvalgte emner og i udvalgte situationer, 3. kan tale og skrive engelsk, så centrale grammatiske regler med betydning for hensigtsmæssig og effektiv kommunikation følges, 4. anvende væsentlige og grundlæggende regler for opbygning af tekster med sans for struktur og sammenhæng inden for relevante genrer, tekster og medie i erhverv, uddannelse og samfund samt personlige og almene forhold.
Faglige mål – Kultur og samfundsforhold	Undervisningens mål er, at du kan

	1. opnå og anvende viden om adfærd, normer og værdier hos brugere af engelsk i erhverv, samfund og i personlige og almene sammenhænge 2. drage sammenligninger og genkende forskelle mellem egen kultur og andres kultur 3. anvende viden om erhverv, kultur og samfund i kontakten med mennesker, der bruger engelsk som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel.
--	---

Kultur, sansning og udtryk	
Formål	Vi arbejder med, hvordan du kan styrke dine professionsfaglige kompetencer ved at bruge dine sanser og de indtryk, du får fra dine omgivelser. På baggrund af besøg på forskellige bornholmske museer og i naturen bliver du præsenteret for forskellige kreative udtryksformer, du selv prøve kræfter med. Herigennem bliver dine sanser stimuleret og skærpet, og du lærer at bruge dem, som et værdifuldt redskab til at udtrykke dig.
Faglige mål	1. Du styrker dine sanser og bliver dermed mere opmærksom på menneskers behov 2. Du styrker din bevidsthed om nonverbale indtryk, og du bliver tryk ved at bruge dine sanser i dit kommende job 3. Du træner dit sprog, så du kan sætte ord på dine indtryk 4. Du lærer at omsætte de indtryk, du får, til at udtrykke dig

Certifikatfag

Brandbekæmpelse og førstehjælp

Under Grundforløbet skal du have opnået følgende certifikater eller lignende:

- 1) Kompetencer svarende til "Førstehjælp på erhvervsuddannelserne" efter Dansk Førstehjælpsråd uddannelsesplaner pr. oktober 2020.
- 2) Kompetencer svarende til elementær brandbekæmpelse efter Dansk Brand- og sikringsteknisk Instituts retningslinjer pr. 1. september 2014.

Bedømmelser og prøver:

I løbet af grundforløbet skal du til en grundforløbsprøve og én grundfagsprøve.

En oversigt over prøver og bedømmelser findes herunder:

Fag	Bedømmelser og prøver	Bedømmelsesform
Uddannelsesspecifikt fag	Standpunkt og Grundforløbsprøve m. ekstern censur	7-trins skala Bestået / ikke bestået
Grundfag		
Dansk D*	Standpunkt og Mundtlig prøve m. ekstern censur	7-trins skala 7-trins skala
Naturfag E*	Standpunkt og Mundtlig prøve m. ekstern censur	7-trins skala 7-trins skala
Certifikatfag		
Førstehjælp på eud	Certifikat	Bestået / ikke bestået
Elementær brandbekæmpelse	Certifikat	Bestået / ikke bestået
Valgfag		
Engelsk E (grundfag)*	Standpunkt Mundtlig prøve m. ekstern censur	7-trins skala 7-trins skala
Kultur, Sansning og Udtryk	Gennemført / Ikke gennemført	Bestået / ikke bestået

* Hvis du har både Dansk D, Naturfag E og/eller Engelsk E trækkes et af grundfagene ud som prøvefag.

Læs mere om eksamensreglerne og i de enkelte prøver i prøvevejledningerne, som du finder på Bhsunds hjemmeside under uddannelsens ”Prøvevejledninger og Eksamensreglement”.

Grundforløbsbevis:

Det er en forudsætning for udstedelse af grundforløbsbevis og optagelse på hovedforløbet til enten Social- og Sundhedshjælper eller Social- og Sundhedsassistent, at det uddannelsesspecifikke fag, de obligatoriske grundfag og certifikatfagene er bestået.

Links til lovgrundlag mm

Lovgrundlag:

[Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, BEK 953 af 22/06/2023](#)

[Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper, BEK nr 146 af 08/02/2025](#)

[Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedsassistent, BEK nr 149 af 08/02/2025](#)

[Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag, erhvervsrettet andetsprogsdansk og kombinationsfag i erhvervsuddannelserne og om adgangskurser til erhvervsuddannelserne, BEK nr 555 af 27/04/2022](#)

[Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser, BEK nr 41 af 16/01/2014](#)

[Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse, BEK 262 af 20/03/2007](#)

[Uddannelsesordning for erhvervsuddannelsen til social- og sundhedsassistent pr. 1. august 2026](#)

[Uddannelsesordning for erhvervsuddannelsen til social- og sundhedshjælper pr. 1. august 2026](#)

Pædagogisk grundlag, eksamensregler og prøvevejledninger:

[Fælles Pædagogisk Didaktisk Grundlag, Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole, 2024](#)

[Eksamensreglement og Prøvevejledninger](#)